

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 27P/120/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623204971
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Petrusová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6623204971.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Elenou Petrusovou vo veci starostlivosti o maloletého I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, ako opatrovníkom, dieťa rodičov matky - Z. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž., a otca - M. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W.Č. XXX/XX, C., za účasti Okresnej prokuratúry vo Veľkom Krtíši, o návrhu na uloženie výchovného opatrenia a o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- Súd konanie o uloženie výchovného opatrenia **z a s t a v u j e**.
- Súd **z v e r u j e** maloletého I. Y., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.
- Matka dieťaťa je **p o v i n á** počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 70,00 Eur mesačne, splatným k rukám otca vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred.
- Styk matky s maloletým dieťaťom sa **n e u p r a v u j e**.
- Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Dňa 07.12.2023 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš doručil tunajšiemu súdu návrh na uloženie výchovného opatrenia maloletému dieťaťu za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého a to pobytovou formou v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec, Centrum pre deti a rodiny Chrastince a zároveň žiadal súd, aby nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by maloletého zveril do tohto zariadenia. Tunajší súd uznesením zo dňa 08.12.2023 č. k. 27P/120/2023-9 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne zveril do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, s miestom výkonu Centrum pre deti a rodiny Chrastince s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 27P/120/2023.

2. Otec dieťaťa dňa 14.02.2024 doručil tunajšiemu súdu návrh na zmenu úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ktorá vec je vedená pod sp. zn. 27P/32/2024. V návrhu otec dieťaťa uviedol, že maloleté dieťa bolo matke odňaté neodkladným opatrením, nakoľko táto je dlhodobu závislá na alkohole, nemá trvalé bývanie a nedokáže sa o maloletého riadne postarať. Potom, ako bol jeho syn umiestnený v zariadení obnovil sa ich vzťah, pričom od septembra 2023 si maloletého každý víkend berie do C. a tento celé vianočné prázdniny strávil v kruhu rodiny v C.. Vytvorili si s maloletým vrúcny a dôverný vzťah,

príčom keď sa maloletý vracia do zariadenia je veľmi smutný. Má záujem sa o maloletého postarať a to za pomoci svojej manželky.

3. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 23.02.2024 č. k. 27P/120/2023-33 súd spojil na spoločné konanie veci vedené pod spisovými značkami 27P/120/2023 a 27P/32/2024 s tým, že tieto budú ďalej vedené pod spisovou značkou 27P/120/2023. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.04.2024.

4. Matka dieťaťa sa k podaným návrhom nevyjadрила.

5. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš vzal návrh na nariadenie výchovného opatrenia celkom späť.

6. Otec dieťaťa sa na pojednávaní pridržiaval podaného písomného návrhu a ďalej uviedol, že v súčasnej dobe prebiehajú rekonštrukčné práce v dvojizbovom veľkometrážnom byte s tým, že maloletý bude mať v ňom zabezpečenú samostatnú izbu. Ďalej uviedol, že podľa neho má vytvorené všetky podmienky pre to, aby mohol zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého.

7. Matka dieťaťa bola na pojednávanie riadne predvolaná, svoju neúčast' neospravedlnila, z dôležitého dôvodu nepožiadala o odročenie pojednávania, preto potom súd vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti.

8. Opatrovník dieťaťa na pojednávaní uviedol, že on súhlasí so späťvzatím návrhu na uloženie výchovného opatrenia. Žiadal návrhu otca dieťaťa v plnom rozsahu vyhovieť.

9. Prokurátorka na pojednávaní uviedla, že súhlasí so späťvzatím návrhu na uloženie výchovného opatrenia a navrhuje, aby súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletý trávil prázdninové pobyty a víkendové pobyty u otca, má k nemu vytvorený citový vzťah, pričom má pozitívny vzťah aj k jeho manželke. Okrem toho otec mu umožňuje a podporuje udržiavanie súrodeneckého vzťahu aj s nevlastným bratom S.D. K.. Výživné navrhla matke uložiť vo výške aspoň 70,00 Eur s poukazom na to, že táto je vyučená, vykonávala rôzne zamestnania a táto je vlastníčkou osobného motorového vozidla. Styk s matkou nenavrhol upraviť.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca dieťa, oboznámením sa so správou zo SLVS Senec, pracovisko CDR Chrastince zo dňa 30.11.2023, uznesením tunajšieho súdu zo dňa 08.12.2023 č. k. 27P/120/2023-9, správou zo SLVS, pracovisko CDR Chrastince zo dňa 14.12.2023, správou zo SLVS Senec, pracovisko CDR Chrastince zo dňa 23.01.2024, uznesením tunajšieho súdu zo dňa 23.02.2024 č. k. 27P/120/2023-33, oznámením SLVS Senec, pracovisko CDR Chrastince o prázdninovom pobyte maloletého zo dňa 14.02.2024, oznámením SLVS Senec, pracovisko CDR Chrastince o prázdninovom pobyte maloletého zo dňa 25.03.2024, vstupom okresnej prokuratúry do konania zo dňa 23.05.2024, správou z OR PZ, okresného dopravného inšpektorátu Veľký Krtíš zo dňa 28.05.2024, správou zo Sociálnej poisťovne, pobočky Žiar nad Hronom zo dňa 30.05.2024, potvrdením o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou, pobočkou Žiar nad Hronom matke za obdobie od 05.03.2008 do 16.04.2015, oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica zo dňa 29.05.2024, oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica zo dňa 31.05.2024, správou z OR PZ, okresného dopravného inšpektorátu v Prievidzi zo dňa 03.06.2024, správou o zárobkoch od zamestnávateľa manželky otca + pracovný posudok, správou z Mesta Prievidza zo dňa 12.06.2024, správou z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 07.06.2024, podaním otca dieťaťa zo dňa 13.06.2024, daňové priznanie otca dieťaťa za rok 2023, správou z Daňového úradu Trenčín, pobočka Prievidza zo dňa 13.06.2024, oznámením SLVS Senec, pracovisko CDR Chrastince zo dňa 21.06.2024 o prázdninovom pobyte maloletého zo dňa 21.06.2024, návrhom otca dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, doručené súdu 27.06.2024, uznesením tunajšieho súdu zo dňa 08.07.2024 č. k. 27P/120/2023-142, správou zo spoločnosti PROCLEAN PLUS, s.r.o., Banská Bystrica, doručená súdu 15.07.2024, podaním Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 08.08.2024, správou z Obce Želovce zo dňa 03.09.2024, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 27P/32/2024, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 0PPOm/1/2023, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 27P/30/2023, spismi Okresného súdu Prievidza a to sp. zn. 9P/24/2019, 11P/44/2018 ako aj 4P/11/2017.

11. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.07.2015 č. k. 18P/28/2015-18 bola schválená dohoda rodičov o úprave výkonu práv a povinností k maloletému v znení, že maloletý sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným v sume 100,00 Eur mesačne, splatným k rukám matky vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred. Styk otca s maloletým dieťaťom nebol upravený s tým, že tento sa ponecháva na vzájomnú dohodu rodičov a matka sa zaväzuje dieťa na styk s otcom riadne pripraviť. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 23.07.2015. Na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 4P/11/2017 sa viedlo konanie o úprave styku, ktoré konanie bolo uznesením zo dňa 24. marca 2017 zastavené a to z dôvodu späťvzatia návrhu. Zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P/44/2018-25 vyplýva, že rozsudkom zo dňa 27. novembra 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.12.2018, bol upravený podľa dohody rodičov styk otca s maloletým tak, že tento je oprávnený sa sťkať s maloletým každú párnú sobotu v mesiaci od 10:00 hod. do 17:00 hod. s tým, že si otec maloletého vyzdvihne pred bytom matky v určenú hodinu a maloletého matke odovzdá v určenú hodinu na tom istom mieste s tým, že matka maloletého pripraví a odovzdá otcovi, ktorý si ho vyzdvihne a zároveň i vráti v stanovenú hodinu na tom istom mieste. Zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9P/24/2019 súd zistil, že súd konanie o návrhu matky na úpravy styku zastavil a schválil rodičovskú dohodu v takom znení, že otec sa zaviazal počnúc od 01.06.2019 prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 175,00 Eur mesačne, splatným k rukám matky vždy do konca mesiaca, zročné výživné vo výške 225,00 Eur sa otec zaviazal splácať spolu s bežným výživným v splátkach po 5,00 Eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia jednej splátky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 13.09.2019. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 11.06.2023 sp. zn. 0PPOm/1/2023 bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, s miestom výkonu Centrum pre deti a rodiny Chrastince, Chrastince 1 maximálne na dobu 6 mesiacov. Predmetné uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňom 11.06.2023. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že maloletý I. spolu s bratom S. K. sa nachádzali v nevhodnom rodinnom prostredí. Matka pri kontrole javila znaky požitia alkoholu (1,45 mg/l). Deti a majiteľ nehnuteľnosti, v ktorej rodina žije, uviedli, že matka dieťaťa požíva často alkoholické nápoje a v takomto stave nie je schopná postarať sa o maloleté deti. Z odôvodnenia ďalej vyplýva, že deti nie sú v kontakte so svojimi biologickými otcami ani s inou rodinou a nie je ich možné dočasne zveriť do starostlivosti príbuzných. Na základe návrhu otca maloletého tunajší súd uznesením zo dňa 08.07.2024 č. k. 27P/120/2023-142 zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 27P/120/2023-9 zo dňa 08.12.2023 a nariadil neodkladné opatrenie v takom znení, že maloletý sa dočasne zveruje do osobnej starostlivosti otca a toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o uložení východného opatrenia a zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca. Predmetné uznesenie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Maloletý sa v súčasnej dobe nachádza v starostlivosti otca. Otec dieťaťa je živnostníkom a dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok 700,00 Eur. Býva v spoločnej domácnosti s manželkou I. Y., ktorá dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok 741,00 Eur. Správa z prešetrenia pomerov u otca dieťaťa zo dňa 07.06.2024 potvrdila, že tento má vytvorené vhodné podmienky na uspokojovanie každodenných potrieb maloletého dieťaťa. Pokiaľ ide o matku dieťaťa táto je v súčasnej dobe neznámeho pobytu, jej pomery nie sú známe. Podľa vyjadrenia otca táto má ukončené stredoškolské vzdelanie, je vedená ako vlastníčka motorového vozidla Škoda FABIA, rok výroby: XXXX. Z lustrácie Sociálnej poisťovne súd zistil, že matka dieťaťa naposledy pracovala v spoločnosti PROCLEAN PLUS, s.r.o., Banská Bystrica, kde v mesiaci december 2023 dosiahla čistú mzdu 35,72 Eur a v mesiaci januári 2024 40,02 Eur. Zo správy od tohto zamestnávateľa vyplýva, že matka dieťaťa už u neho nepracuje.

12. Podľa ustanovenia § 29 ods. 1, 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak niektorí z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

13. Vzhľadom na to, že navrhovateľ vzal návrh na uloženie výchovného opatrenia celkom späť, s čím ostatní súhlasili (matka so späťvzatím nesúhlas nevyjadřila), súd konanie o uloženie výchovného opatrenia zastavil.

14. Podľa ustanovenia § 26 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1, 2 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Súd pri svojom rozhodovaní o zmene výkonu rodičovských práv a povinností vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Mal za to, že na strane maloletého došlo k zmene pomerov. Mal totiž preukázané, že maloletý bol odňatý zo starostlivosti matky, ktorej bol zverený rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.07.2015 (č. k. 18P/28/2015-18) a to z dôvodu, že matka dieťaťa požívala alkohol a nezabezpečovala riadnu starostlivosť o maloletého a o jeho brata S. K.. Potom, ako bol maloletý umiestnený do zariadenia, matka nezmenila svoj spôsob života, nejaví záujem o maloletého. Odvtedy ako bol maloletý neodkladným opatrením umiestnený do zariadenia, otec sa začal o neho zaujímať, brával si ho k sebe na víkendy, prázdniny, sviatky. S maloletým si vytvorili k sebe citový vzťah. Správa z prešetrenia pomerov u otca preukázala, že tento má vytvorené všetky podmienky pre to, aby zabezpečoval riadnu starostlivosť o maloletého. Matka dieťaťa má vedený trvalý pobyt ako bezdomovec a súdu sa nepodarilo zistiť adresu jej súčasného pobytu. Preto potom súd návrhu otca vyhovel a maloletého zveril do jeho osobnej starostlivosti s tým, že tento je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok nakoľko matka dieťaťa vedie túlavý spôsob života a v súčasnej dobe sa zdržuje na neznámom mieste. Pokiaľ ide o určenie vyživovacej povinnosti matky voči maloletému, súd zohľadnil vek maloletého, potreby spojené s jeho vekom. Pokiaľ ide o matku dieťaťa podľa vyjadrenia otca táto má ukončené stredoškolské vzdelanie, nie je v evidencii nezamestnaných a ani nevyvíja žiadnu snahu k tomu, aby si našla trvalejšie zamestnanie a zabezpečila si bývanie. Súd mal za to, že v tomto prípade je na mieste uplatnenie princípu potenciality príjmov (rozsudok NS SR zo dňa 20.02.2019 sp. zn. 3Cdo/236/2018). To znamená, že sa neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, teda matky dieťaťa, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza sa z jej potencionálnych príjmov, ktoré by mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a dopytu na trhu práce. Matka dieťaťa má ukončené stredoškolské vzdelanie. Nebolo zistené, že by jej zdravotný stav neumožňoval zamestnať sa, pričom v prípade, že by táto dosahovala čo len minimálnu mzdu (v roku 2024 750,00 Eur), z tejto by bola schopná platiť výživné pre maloletého vo výške 70,00 Eur mesačne. Okrem toho súdu zdôrazňuje tú skutočnosť, že vzhľadom na to, že matka nezabezpečuje starostlivosť o dieťa nič jej nebráni v tom, aby prípadne za prácou vycestovala aj mimo miesta, kde sa momentálne zdržuje. Záverom súd udáva, že matka ako rodič by mala vynaložiť všetky sily na zaistenie výživy maloletého dieťaťa, nakoľko výdavky nemôže znášať len otec dieťaťa. Súd zohľadnil aj to, že matka dieťaťa je vlastníčkou motorového vozidla, pričom odvtedy ako bol maloletý umiestnený do zariadenia, neprejavuje o neho kvalifikovaný záujem a neprispieva naňho žiadnou finančnou čiastkou. Preto potom súd matke dieťaťa uložil povinnosť počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 70,00 Eur mesačne, splatným k rukám otca vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred. Styk matky s maloletým dieťaťom neupravil, pretože matka dieťaťa styk nenavrhol a v súčasnej dobe je neznámy jej pobyt.

17. O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže v konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené žiadne také špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov, súd rozhodol tak, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

18. Týmto došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.07.2015 č. k. 18P/28/2015-18, ktorým rozsudkom bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Lučenec, Pracovisko Veľký Krtíš, SNP 714/2 písomne v 4 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie je prípustné už len zo strany matky dieťaťa a navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, nakoľko ostatní účastníci konania sa vzdali svojho práva podať odvolanie voči súdu proti všetkým vyhláseným výrokom rozhodnutia na pojednávaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok.